

Forening til minne
om Kristian & Øyvind

Siden 11. april 2016

Til fylkesmannen Oslo og Viken ; Innspill Østmarka som Nasjonalpark

Jeg vil på vegne av forening til minne om Kristian og Øyvind, melde inn et tiltak i Østmarka, på **gnr/bnr 109/ 9 Mariholtveien 97(husmannsplassen Enga)**. Sentralt beliggenhet i porten av Østmarka, 600 meter fra parkeringsplassen inn til Mariholtet. Tett på Ellingsrud i Oslo og Lysås på Lørenskog, Viken. I 2020 undertegnet foreningen en femårs arealleie med Oslo kommune Bymiljøetaten om å dyrke ute på husmannsplassen Enga. Leiekontrakten gjelder å dyrke deler av jordbruksarealet. Huset forfaller og trenger rehabilitering før det kan brukes.

I 2020 startet 25 medlemmer det som utgjør **Andelslandbruk Enga**, som driftes av forening til minne om Kristian og Øyvind. Målet er å engasjere lokalbefolkningen til dyrking av egne grønnsaker og skaffe penger til rehabilitering av huset til historieformidling og kjøkken for andelslandbruket. Foreningen har engasjert seg i bevaring av husmannsplassen Enga, helt siden Bymiljøetaten i Oslo tok kontakt i 2017, for å åpne for jordbruksfellskap på Enga. Tiltaket støttes av Østmarkas venner, Naturvernforbundet i Groruddalen, Groruddalen historielag, Lørenskog og Oslo Elveforum, fortidsminneforeningen i Oslo og Akershus, Ellingsrud gård, Ellingsrud velforening, med flere.

Andelslandbruk Enga, har i 2020 på fellesdugnader dyrket og høstet 700 kg poteter og fått 40 kg honning fra 2 bikuber. Den opprinnelige husmannsstua; Nuggerudengen, populært kalt «Enga», er anslått fra bymiljøetaten å koste ca. 4 millioner å rehabilitere. Byantikvaren i Oslo har vernet husmannsplassen på gul liste. Husmannsplassen ligger i et belte med delvis åpent kulturlandskap. Av andre verdifulle kulturminner i området er plassen Nuggerud, ruiner etter mølle- og sagverksdrift i Ellingsrudelva, Ellingsrud gård og Strømsveien som går forbi Ellingsrud gård. Det helhetlige kulturmiljøet med de ulike historiefortellende elementene har høy kulturhistorisk verdi. Foreningen til minne om Kristian og Øyvind mener det er av stor verdi å åpne opp de gamle kjerreveiene og ruinene etter møllen for å bevare historien for fremtiden. Husmannsplassen Enga representerer et viktig element i det opprinnelige kulturlandskapet rundt Ellingsrud gård, og kan settes i stand til original utforming ved rehabilitering uten at kulturminneverdiene svekkes vesentlig, men det må skje nå. Tiltaket er interessant grunnet beliggenheten tett opp til byggesonen og drabantbyen Ellingsrud, der vi har et samarbeid med skoler og bydel Alna. Vi har konkrete planer om tiltak som omfatter barn og ungdom. Vi har fått økonomisk støtte fra Bydel Alna i 2020, og Sparebankstiftelsen DnB og Bergesenstiftelsen til videreutvikling av tiltak i 2021.

Nærheten til Østmarken i Bydel Alna er viktig for enkeltpersoner og familier. I andelslandbruket har vi 3 generasjoner, med bakgrunn fra alle verdenshjørner, som blir lært opp til å dyrke jorda og bruke naturen. Østmarka er en fin arena for friluftsliv og integrering. Marka er viktig for folkehelsen, og det er også tanken at det ikke skal kjøres bil til tiltaket. Det er de med dårligst råd som ofte har mest behov for friluftsliv for å ivareta sin fysiske og psykiske helse. Da er den mest miljøvennlige måten å delta i friluftslivet på, å gjøre det kortreist. Det som er av vilt i Østmarka, ulv, elg, rådyr, gaupe ol gjør stedet eksotisk og folk blir interessert i å bli kjent med andre deler av markas natur. Denne kjærligheten for naturen er det viktig å ta vare på. Naturperlen Østmarka, kan anses som å forebygge forslumming av området vårt. Viktig å regulere adkomst for å verne ville dyr, kulturminner, og biologiske mangfold i nasjonalpark.

Ellingsrud 15.12.2020

Anne Grete Orlien , Munkebekken 161, 1061 Oslo, leder forening til minne om Kristian og Øyvind og Andelslandbruk Enga